ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ

ବନାମ

ଏମ୍.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

(ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଆବେଦନ)

1963
ମାର୍ଚ୍ଚ 16

(ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବି. ପି. ସିହ୍ନା, କେ. ସୁବ୍ବା ରାଓ, ରଘୁବର ଦୟାଲ, ଏନ୍. ରାଜଗୋପାଳ ଆୟାଙ୍ଗର ଏବଂ ଜେ. ଆର୍. ମୁଧୋଲକର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ)

ଭାରତ ସମ୍ବିଧାନ -ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀ ଅଧୀନରେ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ, ତାଲିକା-2, ପ୍ରବେଶ 23-ତାଲିକା-1 ଅଧୀନରେ କେନ୍ଦ୍ର ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ, ପ୍ରବେଶ 54-କେନ୍ଦ୍ର ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଭାବ-ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମ, ଧାରା 6, 'ବାତିଲ' ଅର୍ଥ -ଓଡ଼ିଶା ଖଣି କ୍ଷେତ୍ର ବିକାଶ ପାଣ୍ଠି ଅଧିନିୟମ, 1952 (1952ର XXVII), ଧାରା 4, 5-ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶ) ଅଧିନିୟମ, 1957 (1957ର 67), ଧାରା 18 (1) (2)-ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମ, 1897 (1897ର 10) ଧାରା 6-ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 246 (1), ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀ, ଦ୍ୱିତୀୟ ତାଲିକା, ପ୍ରବେଶିକା 23, ପ୍ରଥମ ତାଲିକା, ପ୍ରବେଶିକା 54 ।

1948 ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 53 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ଉପରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଟୁଲୋଚ୍ ଆଣ୍ଡ କମ୍ପାନୀ ଏକ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଖଣିରେ କାମ କରୁଥିଲା । ଏହାପରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଓଡ଼ିଶା ଖଣି କ୍ଷେତ୍ର ବିକାଶ ପାଣ୍ଠି ଅଧିନିୟମ, 1952 ପାରିତ କରିଥିଲା, ଯାହା ଅଧୀନରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟରେ "ଖଣି କ୍ଷେତ୍ର" ର ବିକାଶ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିବାର କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଜୁଲାଇ, 1957 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ, 1958 ଅବଧି ପାଇଁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଅଗଷ୍ଟ 1,1960 ରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଦାବି କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଉକ୍ତ ଦାବିର ବୈଧତାକୁ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ। ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ, 1957 (1957 ର ଅଧିନିୟମ 67) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ, ଜୁନ୍ 1,1958 ଠାରୁ, ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅସ୍ତିତ୍ୱହୀନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟର ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଏହି ଆଧାରରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ 1952ର ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ 1957ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 67 ଦ୍ୱାରା ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା, ତଥାପି ଜୁନ୍ 1,1958 ପୂର୍ବରୁ ରାଜ୍ୟକୁ ଉପାର୍ଜିତ ହୋଇଥିବା ଦାୟିତ୍ୱଗୁଡ଼ିକୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ପିଛିଲାକାଳୀନ

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନଥିଲା । ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ତରଫରୁ ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମକୁ ବାତିଲ କରିବା *ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ* ମଧ୍ୟରେ ବାତିଲ ଠାରୁ ଅଧିକ କିମ୍ବା କମ୍ ନୁହେଁ । ଯଦି ଏହା ଏପରି ଭାବରେ ଏକ ବାତିଲ ଥିଲା, ତେବେ ସାଧାରଣ ଧାରା ଅଧିନିୟମ, 1897 ର ଧାରା 6 କୁ ଆକର୍ଷିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି, (1) ଯେହେତୁ 1957 ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 67 ରେ ପ୍ରବେଶ 54 ଅନୁଯାୟୀ କେନ୍ଦ୍ର ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଘୋଷଣା ରହିଛି ଏବଂ ସେହି ଅଧିନିୟମ ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ବିକାଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ 1948 ର ଅଧିନିୟମ ପରି ସମାନ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ, *ହିଙ୍ଗିର-ରାମପୁର କୋଇଲା କମ୍ପାନୀ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ* ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏହି ବିଷୟକୁ ସମାପ୍ତ କରେ ଯଦି 1948 ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 53 ର ପରିସର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଭୌତିକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନ ଥାଏ ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ, 1957ର ଧାରା 18ର ଉପଧାରା (1) ଏବଂ (2) ର ପରିସର ଏବଂ ବିସ୍ତାର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବ୍ୟାପକ ଏବଂ 1948 ଅଧିନିୟମର ଅନୁରୂପ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତୁଳନାରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଅଧିକ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।

ହିଙ୍ଗିର୍-ରାମପୁର କୋଇଲା କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ, [1961] 2 ଏସସିଆର୍ 537, ମାମଲାକୁ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

(2) ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିବା ଦୁଇଟି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନର ପରୀକ୍ଷଣ, ତଥାପି, ପ୍ରତିକୂଳତାର ଏକମାତ୍ର ମାନଦଣ୍ଡ ନୁହେଁ, କାରଣ ଯଦି ଏକ ଉନ୍ନତ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସହିତ ଏକ ସକ୍ଷମ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ଏହାର ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା ସମଗ୍ର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରେ, ତେବେ ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ପରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଧିନିୟମ ପ୍ରତିକୂଳତାର ଆଧାରରେ ଅତ୍ୟଧିକ ହେବ । ଯେଉଁଠି ଏଭଳି ସ୍ଥିତି ରହିଛି, ସେଠାରେ ଥିବା ଅସଙ୍ଗତିକୁ ଦୁଇଟି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବିସ୍ତୃତ ତୁଳନା ଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ, ବରଂ କେବଳ ଦୁଇଟି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନର ଉପସ୍ଥିତି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥାଏ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଧାରା 18 (1) ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହା ସ୍ଥିର କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେ ସଂସଦର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମଗ୍ର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ତେଣୁ ଏହି ତର୍କକୁ କୌଣସି

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ୍.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍
ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ସୁଯୋଗ ନଦେବା ପାଇଁ ଯେ ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଅସଙ୍ଗତି ନଥିଲା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ଅଧିକ୍ରମଣ ନଥିଲା;

ଚନ୍ଦ୍ର ଟିକା ରାମଜୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ / [1956] ଏସ୍. ସି. ଆର୍. 393, ମାମଲା ଏଠାରେ ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

(3) ଯଦି ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷଣା କାରଣରୁ "ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିକାଶ" ର ସମଗ୍ର ବିଷୟକୁ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି, ଏହିପରି ରାଜ୍ୟ ତା 'ମଧ୍ୟରେ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା କ୍ଷମତାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଛି, ଏହା ଅନୁସରଣ କରିବ ଯେ ରାଜ୍ୟ ତାଲିକାରେ ଥିବା "ବିଷୟ", ଘୋଷଣାନାମାର ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ରାଜ୍ୟ ତାଲିକାର ପ୍ରବେଶ 23 ର ପରିସର ଏବଂ ପରିସରରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି । ତେଣୁ, 1957 ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ପରେ, "ତାଲିକାରେ କୌଣସି ବିଷୟ ନାହିଁ" ଯାହା ସହିତ ଏହାକୁ ବୈଧ ଆଦେଶ ପାଇଁ ଶୁଳ୍କ ଜଡିତ ହୋଇପାରିବ;

(4) ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଧିନିୟମ ବିଷୟରେ କୌଣସି ସନ୍ଦର୍ଭ ବିନା, ପ୍ରତିକୂଳ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା ଏକ ବାତିଲ ଅଣାଯାଇପାରିବ, କାରଣ ଥରେ ଏକ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୁଏ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଅନୁମାନାତ୍ମକ ଭାବରେ କିମ୍ବା ବିମୁଖ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଏ କି ନାହିଁ ତାହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ ।

ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ଉଚ୍ଛେଦକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାକୁ ଦାୟୀ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଏହା ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମ 6 ରେ ସଞ୍ଚୟଥିବା ଘଟଣା ଗୁଡ଼ିକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବ । ଯଦି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ, 1957 ର 67 ରେ ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ଏହାର ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥିତି ଥିଲା, କାରଣ ଜୁନ୍ 1,1958 ପୂର୍ବରୁ ଦାବି ନୋଟିସ ବିଷୟରେ ହୋଇଥିବା ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଏହା ଅନୁସରଣ କରିବ ଯେ ଏହି ନୋଟିସ୍ ବୈଧ ଥିଲା ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚତର ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଆଧାରରେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହା ଅଧୀନରେ ବକେୟା ରାଶି ଆଦାୟ କରାଯାଇପାରିବ ।

କେଶବନ ମାଧବ ମେନନ ବନାମ ବମ୍ବେ ରାଜ୍ୟ, [1951] ଏସ. ସି. ଆର. 228, କେ. ବନାମ ଗୁଡୱିନ, (1830) 6 ବିଙ୍ଗ 576, ସୁରଟିଜ୍ ବନାମ ଏଲିସନ୍, (1829) 9 ବି ଆଣ୍ଡ ସି 750 ଏବଂ ଟ୍ରଷ୍ଟ ମାଇ ଲଚ୍ଛି ସିଆଲକୋଟି ବ୍ରାଦାରି ବନାମ ଅଧକ୍ଷ ଅମୃତସର ଇମ୍ପ୍ରୁଭମେଣ୍ଟ ଟ୍ରଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ [1963] 1 ଏସ୍. ସି. ଆର୍. 242 ମାମଲାଗୁଡିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

1963 ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟାମାନ 561 ଓ 562/1962

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

1961 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 18 ତାରିଖରେ ଓ. ଜେ. ସି. ସଂଖ୍ୟାମାନ 142 ଓ 144/1960 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଅବେଦନମାନ ଆସିଛି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ (ଉଭୟ ଆବେଦନରେ) *ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟର ମହାଧିବକ୍ତା ଡି. ନରସରାଜୁ, ରାମଦାସ୍, ଆର୍. ଏନ୍. ସଚଥେ ଏବଂ ପି. ଡି. ମେନନ /*

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏମ୍. ସି. ସେତଲୱାଡ୍, ରଣଦେବ ଚୌଧୁରୀ, ବି. ସି. ସେନ, ଏସ୍. ସି. ସେନ, ଏସ୍. ଏନ୍. ଆଣ୍ଡଲେ, ରାମେଶ୍ୱର ନାଥ ଏବଂ ପି. ଏଲ୍. ଭୋରା (ସି.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 561/1962ରେ)।

ରଣଦେବ ଚୌଧୁରୀ, ବି. ସି. ସେନ୍, ଏସ୍. ସି. ସେନ୍, ଏସ୍. ଏନ୍. ଆଣ୍ଡଲେ, ରାମେଶ୍ୱର ନାଥ ଏବଂ ପି. ଏଲ୍. ଭୋହରା, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ (ସି. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 562/1962ରେ) ।

ହସ୍ତକ୍ଷେପକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ *ପି. ରାମ ରେଡ୍ଡୀ ଏବଂ ଆର. ଥିୟାଗରାଜନ* ଅଗଷ୍ଟ 16,1963 । ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା-- ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 132 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ସାଧାରଣ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦୁଇଟି ଆବେଦନ । ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି କ୍ଷେତ୍ର ବିକାଶ ପାଣ୍ଠି ଅଧିନିୟମ (1952ର ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ 27) ର ନିରନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଖଣି ମାଲିକମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ କରାଯାଉଥିବା ଶୁଳ୍କର ନିରନ୍ତର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଛନ୍ତି । *ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର*

ଦୁଇଟି ଆବେଦନରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ତରଦାତା ପରମ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଧାରା 226 ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରି ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀ- ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରଶାସକ, ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ଅଞ୍ଚଳ ବିକାଶ ପାଣ୍ଠି, ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ଅଞ୍ଚଳ ବିକାଶ ପାଣ୍ଠି ଅଧିନିୟମ (ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ 27,1952) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରୁ ବାରଣ କରିବା ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଦାବି ନୋଟିସକୁ

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ୍.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

ବାତିଲ କରିବାକୁ ଦୁଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ଦାବି ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ଅନୁସରଣରେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ପନ୍ନ କରିଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଏହିପରି ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ଥିଲା । ଦୁଇଟି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଭୌତିକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ ଏହା ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ଯଦି ଆମେ କେବଳ ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ 561/1962 ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା । ଉତ୍ତରଦାତା ଟୁଲୋଚ୍ ଆଣ୍ଡ କୋ. ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍-ଭାରତୀୟ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ ଏକ କମ୍ପାନୀ, ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ (ବିକାଶ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅଧିନିୟମ, 1948 (1948 ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 53) ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ଅଧୀନରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ଏକ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଖଣିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ଉତ୍ତରଦାତା ଏହି ଖଣିଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସମୟରେ, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା 'ଓଡ଼ିଶା ଖଣି କ୍ଷେତ୍ର ବିକାଶ ପାଣ୍ଠି ଅଧିନିୟମ 1952' (ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ଆମେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁ) ନାମକ ଏକ ଅଧିନିୟମ ପାରିତ କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରକୁ 'ଖଣି କ୍ଷେତ୍ର' ଭାବେ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦତ୍ତ କ୍ଷମତା ଅଧୀନରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଗର୍ତ୍ତର ମୁହାଣରେ ଖଣି ଧାତୁର ମୂଲ୍ୟର ଏକ ପ୍ରତିଶତ ଉପରେ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିବାର କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ସଂଗ୍ରହ ରାଜ୍ୟର 'ଖଣି କ୍ଷେତ୍ର' ର ବିକାଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଥିଲା, ଯିଏକି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଉକ୍ତ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ 1 ଅଗଷ୍ଟ, 1960ରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାବି କରିଥିଲେ।ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଜୁଲାଇ, 1957 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 1958 ଅବଧି ପାଇଁ ଦେୟ ସହିତ ଜଡିତ । ଯେତେବେଳେ ଏହି ରାଶି ପାଇଁ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଉତ୍ତରଦାତା ଏହି ଦାବିର ବୈଧତାକୁ ବିରୋଧ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ 1960ର 142ରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଦର୍ଶାଇ ଥିବା ପ୍ରତିକାର ଦାବି କରିଥିଲେ । ବିଦ୍ୱାନ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନର ପ୍ରାର୍ଥନା ଅନୁଯାୟୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ । ଯେଉଁ ଆଧାରରେ ଦେୟର ଉକ୍ତ ଦାବି ଉପରେ ଆପତ୍ତି ଉଠାଯାଇଥିଲା, ତାହା ସମ୍ବିଧାନର ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ନେଇ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଧାରା 132 (1) ଏବଂ (2) ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇଁ ଅଦାଲତରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ସକାଶେ, ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ରହିଛି ।

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ୍.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍
ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଦ୍ୱାନ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନେ ଯେଉଁ ଆଧାରରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ, ଆମେ ଏବେ ତାହା ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପାଇଁ ଅଗ୍ରସର ହେବୁ । ସଂକ୍ଷେପରେ କହିଲେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଦ୍ୱାନ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନେ ଯେଉଁ ଯୁକ୍ତିକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ, ତାହା ହେଲା ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମକୁ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ-ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶ) ଅଧିନିୟମ, 1957 (1957ର ଅଧିନିୟମ 67) ଏହା ପରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ କୁହାଯାଏ, ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବହୀନ କିମ୍ବା ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହା 1953 ମସିହା ଜୁନ୍ 1 ତାରିଖରୁ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ତାଲିକାର ପ୍ରବେଶ 23 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତା ଆଧାରରେ ଅଧିନିୟମିତ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଲେଖାଥିଲା "ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ବିକାଶର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, *କେନ୍ଦ୍ରର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଲିକା 1 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ* । "ଯେଉଁ ବୈଧାନିକ ପ୍ରବେଶ ଅଧୀନରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା କେନ୍ଦ୍ର ତାଲିକାର ବିଷୟ 54 ଥିଲା ଯାହା" ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ବିକାଶର ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷଣା କରାଯାଏ, ଯାହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେନ୍ଦ୍ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଏପରି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶ ଲୋକହିତରେ ସମୀଚୀନ । "କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ଏହାର ଦ୍ୱିତୀୟ ଧାରାରେ ପ୍ରବେଶର ଶେଷ ଶବ୍ଦ ଦ୍ୱାରା ପରିକଳ୍ପିତ ଏକ ଘୋଷଣାନାମା ବହନ କରିଥିଲା । ଏହି ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ବିଦ୍ୱାନ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନେ ଯେଉଁ ତର୍କକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ, ତାହା ହେଲା, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା, କାରଣ ସଂସଦୀୟ ଘୋଷଣା ଏବଂ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୀତ ଅଧିନିୟମର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ରାଜ୍ୟ ତାଲିକାରେ ବଳପୂର୍ବକ ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାରା ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତା ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ ଏହି କାରଣରୁ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ 1958 ମସିହା ଜୁନ୍ 1 ତାରିଖ ଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅସ୍ତିତ୍ୱହୀନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯାହାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ଦାବି ଜାରି ହେବା ସମୟରେ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଦାବିଗୁଡ଼ିକୁ ଲାଗୁ କରିବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାର ଅଭାବ ରହିଥିଲା । ଏହି ରାୟର ସଠିକତା ହିଁ ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଆପତ୍ତି ହୋଇଛି ।

ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ, ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଷୟ ଉପରେ ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତାକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, କାରଣ ଏହା ସମ୍ବିଧାନର 7ମ ଅନୁସୂଚୀରେ ଥିବା ପ୍ରବେଶଗୁଡ଼ିକର ସଠିକ୍ ଶବ୍ଦ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ତଥା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆଇନର ପରିସର, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରଭାବ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ, ଯାହା ବିଷୟରେ ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛୁ ଯେ ଏହି ବିଷୟରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବଦଳିଥାଏ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 246 (1) କୁ ଏହିପରି ପାଠକରାଯାଏ:

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍
ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

" ଖଣ୍ଡ (2) ଏବଂ (3) ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀରେ (ଏହି ସମ୍ବିଧାନରେ 'କେନ୍ଦ୍ର ତାଲିକା' ଭାବରେ ସୂଚିତ) ତାଲିକା 1 ରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କୌଣସି ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବାକୁ ସଂସଦର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କ୍ଷମତା ଅଛି,

ଏବଂ ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ ରାଜ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜ୍ୟ ଶକ୍ତି ସହିତ ଜଡିତ । ସେହି ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦର ଖଣ୍ଡ 3 ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଟେ:

"ଖଣ୍ଡ (1) ଏବଂ (2), , ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ଦ୍ୱିତୀୟ ତାଲିକାରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଏହି ସମ୍ବିଧାନରେ 'ରାଜ୍ୟ ତାଲିକା' ଭାବରେ ସୂଚିତ କୌଣସି ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାକ୍ଷେପ ହୋଇ କୌଣସି ରାଜ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟର ଏପରି ରାଜ୍ୟ କିମ୍ବା ଏହାର କୌଣସି ଅଂଶ ପାଇଁ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କ୍ଷମତା ରହିଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀକୁ ଆସିବା, ରାଜ୍ୟ ତାଲିକାର ପ୍ରବେଶ 23 'କେନ୍ଦ୍ର ଅଧୀନରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଲିକା 1 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ବିକାଶର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ' ବିଷୟ ଉପରେ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାର କ୍ଷମତା ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ । ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ ଯେ ତାଲିକା-1ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅଧୀନରେ "ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ବିକାଶ" ବିଷୟ ଉପରେ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟର କ୍ଷମତା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । ତାଲିକା-1 ରେ ଥିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି, କେନ୍ଦ୍ର ତାଲିକାର ପ୍ରବେଶ 54 ଅଟେ । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତା ବଣ୍ଟନ କରିବାର ଏହି ଯୋଜନା ନୂଆ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହା କେବଳ ଭାରତ ସରକାର ଅଧିନିୟମ 1935 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଚଳିତ ସ୍ଥିତିର ଏକ ଧାରାବାହିକତା, ଯେଉଁଥିରେ କେନ୍ଦ୍ର ତାଲିକାର ପ୍ରବେଶ 54 ଆଧାରରେ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ସେତେବେଳେ ସଂଘୀୟ ତାଲିକାର ଦଫା 36 ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ତାଲିକାରେ ପ୍ରବେଶ 23 ସହିତ ଜଡିତ ଏକ ପ୍ରବେଶ ଥିଲା, ଯାହା ପ୍ରାଦେଶିକ ବୈଧାନିକ ତାଲିକାରେ ସମାନ ସଂଖ୍ୟା ବହନ କରୁଥିଲା । ଏଥିରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବେଶ 54 ରେ ଥିବା ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି କିମ୍ବା ପ୍ରବେଶ 54 ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଘୋଷଣା ଧାରଣ କରିଥିବା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଛି କାରଣ ଏହା ଧାରା 2 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୟନ ହୋଇଛି:

"ଏତଦ୍ୱାରା ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି ଯେ ଲୋକହିତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ସମୀଚୀନ ଯେ ଖଣିଗୁଡ଼ିକର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ବିକାଶକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏହା ପରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନିଜ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ନେବା ଉଚିତ ।"

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

ଏହା ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ତର୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଯେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର "ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶ" କୁ କେତେ ପରିମାଣରେ "ନିଜ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ" ରେ ରଖିଥିଲେ। ପ୍ରବେଶ 23 ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା କ୍ଷମତାର ପରିସରରୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରି ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ପବେଶ ଅଧୀନରେ କ୍ଷମତାର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିବା ରାଜ୍ୟର ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ସେହି "ନିୟନ୍ତ୍ରଣ" କୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବ କିମ୍ବା ପ୍ରଭାବହୀନ କରିବ, କାରଣ ଏଠାରେ ଆମର ମାମଲା ଦୁଇଟି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ପ୍ରତିକୂଳତାର ନୁହେଁ, ବରଂ ଘୋଷଣା ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା କ୍ଷମତାର ଅବମାନନା କିମ୍ବା ବଞ୍ଚିତ ହେବାର ମାମଲା ଅଛି ଯାହା ସଂସଦ କରିବାକୁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ କରିଛନ୍ତି ।

ତେବେ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବ ଯେ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ସେହି ପରିମାଣରେ ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତା ହରାଇବେ, “ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେନ୍ଦ୍ର ଅଧୀନରେ ଥିବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶକୁ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ଲୋକହିତରେ ସୁବିଧାଜନକ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି। "ତେଣୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଦନ୍ତକୁ ଏହି" ବ୍ୟାପକତା "ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାକୁ ପଡିବ କାରଣ ଏହା ବାହାରେ ରାଜ୍ୟର ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତା ଅବ୍ୟାହତ ରହିଛି । ଯେହେତୁ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ମାମଲାରେ ପୂର୍ବରୁ ରହିଛି, ତେଣୁ ପ୍ରଥମେ ରାଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଧ୍ୟାନ ଏବଂ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ଏବଂ ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ବ୍ୟାପକତା ଏବଂ ପରିସର ଏବଂ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାର କ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହେବ ଏବଂ ତା "ପରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଏହାକୁ କେତେ “ମାତ୍ରାରେ" କାଟିଥାଏ "କିମ୍ବା ଏହା ଉପରେ କେତେ ପରିମାପ କରିଥାଏ ତାହା ବିଚାର କରିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହେବ ।

ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଏହାର ମୁଖବନ୍ଧରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ଅନୁଯାୟୀ, "ଖଣି କ୍ଷେତ୍ରର ଗଠନ" ଏବଂ ରାଜ୍ୟରେ "ଏକ ଖଣି କ୍ଷେତ୍ର ବିକାଶ ପାଣ୍ଠି" ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଥିଲା । ଧାରା 3 ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଏହି "ଖଣି ଅଞ୍ଚଳ" ର ସୀମା ଗଠନ ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏହି "ଖଣି ଅଞ୍ଚଳ" ଗଠନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯୋଗାଯୋଗ, ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଭଳି ସୁବିଧାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ "କୌଣସି ଖଣି ଅବସ୍ଥିତ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳର ଉନ୍ନତ ବିକାଶ" ତଥା "କୌଣସି ଖଣି କିମ୍ବା ଖଣିମାନଙ୍କରେ ନିୟୋଜିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ରହୁଥିବା କିମ୍ବା କାମ କରୁଥିବା ଅଞ୍ଚଳର ବାସିନ୍ଦା କିମ୍ବା ଶ୍ରମିକଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ କରିବା ।” ଧାରା 4 ହେଉଛି ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଏକ ସୀମା ସହିତ "ଏକ ଖଣି ଅଞ୍ଚଳ" ରେ କୌଣସି ଖଣିରୁ ଉତ୍ତୋଳନ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଉପରେ ସେସ୍ କିମ୍ବା ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ, ତଥାପି, ଏହିପରି ଦେୟ ହାର ଗର୍ତ୍ତର ମୁହାଣରେ ଥିବା ଖଣିଜ ମୂଲ୍ୟର 5 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଜାନୁଆରୀ 1 ତାରିଖରେ ତ୍ରୈମାସିକ ଭିତ୍ତିରେ ଏହି ସେସ୍ ଦେୟ ପାଇବାର ଥିଲା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖର ଠିକ୍

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତୋଳନ କରାଯାଇଥିବା ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ଏହା ଗଣନା କରାଯିବାର ଥିଲା I ଧାରା 5 "ବିକାଶ ପାଣ୍ଠି" ଗଠନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେଉଁଥିରେ ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ଉଠାଯାଇଥିବା ସେସ୍ ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଏହି ଧାରା କେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପାଣ୍ଠିର ଉପଯୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ତାହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରେ I ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଲା:

"5 (5). ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାପକତା ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ବିନା, ଏହି ପାଣ୍ଠିର ଉପଯୋଗ -

(a) ଖଣି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବସବାସ କରୁଥିବା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଲାଭ ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ:-

(i) ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଉନ୍ନତି, ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧ, ଏବଂ ଚିକିତ୍ସା ସୁବିଧାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଉନ୍ନତି;

(ii) ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଗାଧୋଇବା ପାଇଁ ସୁବିଧାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଉନ୍ନତି;

(iii) ଶିକ୍ଷା ସୁବିଧାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଉନ୍ନତି;

(iv) ଆବାସ ଏବଂ ପୁଷ୍ଟିସାଧନ ସମେତ ଜୀବନଧାରଣ ମାନର ଉନ୍ନତି, ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତିରେ ଉନ୍ନତି ଏବଂ ପୁନଃସୃଷ୍ଟି ସୁବିଧାର ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଏବଂ

(v) ସଡ଼କ, ଟ୍ରାମପଥ ଏବଂ ରେଳପଥ ଏବଂ ଏହିପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୋଗାଯୋଗର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା I

(b) ଖଣି ଏବଂ ଏହିପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକରେ ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା କୌଣସି ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଅନୁଦାନ;

(c) ପାଣ୍ଠିର କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ କୌଣସି ଯୋଜନାର ସହାୟତା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର, ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କିମ୍ବା ଖଣିର ମାଲିକ, ଏଜେଣ୍ଟ କିମ୍ବା ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କୁ ଅନୁଦାନ;

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

(d) ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ ପରାମର୍ଶଦାତା କମିଟିର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଭତ୍ତା, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ଏବଂ ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ନିଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦରମା, ପ୍ରୋଭିଡେଣ୍ଟ ପାଣ୍ଠି, ପେନସନ, ଗ୍ରାଚ୍ୟୁଇଟି ଏବଂ ଭତ୍ତା, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ସମେତ ପାଣ୍ଠିର ପରିଚାଳନା ଖର୍ଚ୍ଚ; ଏବଂ

(e) ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ଯାହା ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପାଣ୍ଠିରୁ ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି ।

"ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନ୍ୟ ଧାରାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନୁହେଁ ଏବଂ ତେଣୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଏବେ ଆମେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆଇନ ଆଡ଼କୁ ଯିବା । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଦୀର୍ଘ ଶୀର୍ଷକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରେ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଦ୍ୱୈତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମାନ ହେଉଛି:(1) ଖଣିଗୁଡ଼ିକର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ଏବଂ (2) ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ବିକାଶ, ଉଭୟ କେନ୍ଦ୍ରର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ । ଧାରା 2କୁ ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଉଦ୍ଧୃତ କରିଛୁ । ଧାରା 3 ରେ ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ଶବ୍ଦର ସଂଜ୍ଞାକୁ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି ଏବଂ ତେଣୁ ଏହାକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇପାରେ । ଧାରା 4 ରୁ 10 ମଧ୍ୟରେ 'ଜେନେରାଲ ରେଷ୍ଟ୍ରିକ୍ସନସ୍ ଅନ ଅଣ୍ଡରଟେକିଂ ପ୍ରୋସ୍ପେକ୍ଟିଂ ଏବଂ ମାଇନିଂ ଅପରେସନ୍" ନାମରେ ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗଠନ କରେ ଏବଂ ନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ସହିତ ଜଡିତ ଯାହା ଅଧୀନରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଲାଇସେନ୍ସ ଏବଂ ଖଣି ଲିଜ୍ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇପାରେ, ଯେଉଁ ଅବଧି ପାଇଁ ସେଗୁଡିକ ମଞ୍ଜୁର କିମ୍ବା ନବୀକରଣ କରାଯାଇପାରିବ, ରୟାଲ୍ଟି ଏବଂ ଦେୟ ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହେବ ଇତ୍ୟାଦି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ତିନୋଟି ବିଭାଗ ରହିଛି-- ଧାରା 10 ରୁ 12-ଯେଉଁ ଜମିରେ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହିଛି, ସେହି ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଲାଇସେନ୍ସ କିମ୍ବା ଖଣି ଲିଜ୍ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ କାରବାର କରିବା । ଧାରା 13 ରୁ 17 କୁ ଏକ ଶିରୋନାମା ଅଧୀନରେ ଗୋଷ୍ଠୀଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ଲେଖା ଯାଇଛି:

"ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଲାଇସେନ୍ସ ଏବଂ ଖଣି ଲିଜର ଅନୁଦାନକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ନିୟମ " ।

ଧାରା 13 ଯାହା ସହିତ ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀ ଆରମ୍ଭ କରେ, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା, ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଲାଇସେନ୍ସ ଏବଂ ଖଣି ଲିଜ୍ ଅନୁଦାନକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଏହା ସହିତ ଜଡିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଉପ-ଧାରା (2) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ସେହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଇଥାଏ, ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଏହି ନିୟମଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟ (i) ପଠନ:

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

"(i) ମୃତ ଭଡ଼ା, ଜରିମାନା, ଶୁଳ୍କ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ରୟାଲ୍ଟି ସଂଗ୍ରହକୁ ଏହିପରି ପଦାର୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

(i) ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଲାଇସେନ୍ସ,

(ii) ଖଣି ଲିଜ୍,

(iii) ଖଣିଜ ଖନନ, ପଥର ଖଣି ଖନନ, ଖନନ କିମ୍ବା ସଂଗୃହୀତ ଖଣିଜ ।

ଶୀର୍ଷକ (ଏମ୍) ଏହିପରି ଚାଲେ:

"(ଏମ୍) ରାସ୍ତା, ଶକ୍ତି ସଂଚାରଣ ଲାଇନ୍, ଟ୍ରାମ୍ ପଥ, ରେଳପଥ, ବାୟବୀୟ ରଜ୍ଜୁମାର୍ଗ, ପାଇପଲାଇନ୍ ନିର୍ମାଣ, ଯେକୌଣସି ଜମିକୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଉତ୍ତୋଳନଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଲିଜ ସୂତ୍ରରେ ନେଇ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଉତ୍ତୋଳନ ପାଇଁ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ପଥ ନିର୍ମାଣ କରିବା;"

ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଅଧିନିୟମଟି ପ୍ରଥମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଜଡିତ ଥିଲା ଯେପରିକି, "ଖଣିଗୁଡ଼ିକର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ।"ଧାରା 18 ହେଉଛି ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ "ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ବିକାଶ" ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।" ଏହି ବିଭାଗର କିଛି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ କିଛି ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହେବ । ଧାରା 18 (1) ବିଧାନ କରେ:

"18 (1) ଭାରତରେ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିକାଶ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେବ ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସରକାରୀ ରାଜପତ୍ରରେ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା ଏପରି ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିପାରିବେ ଯାହା ସେ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଭାବିବେ”

ଏବଂ 18 (2):

"18 (2): ବିଶେଷ କରି, ଏବଂ ପୂର୍ବଗାମୀ କ୍ଷମତାର ବ୍ୟାପକତାର ପକ୍ଷପାତ ବିନା, ଏହିପରି ନିୟମ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସମସ୍ତ କିମ୍ବା କୌଣସି ବିଷୟ ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ହୋଇପାରେ, ଯଥା-

(a).........................

(b)..........................

(c)..............................

(d) ଯେକୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଖଣିଜ ସମ୍ପଦର ବିକାଶ;............................

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

....

ଧାରା 25 ରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବକେୟା ଥିବା କୌଣସି ଭଡ଼ା, ରୟାଲ୍ଟି, ଟିକସ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଶି ଆଦାୟ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ଜମି ରାଜସ୍ୱର ବକେୟା ଭଳି ଆଦାୟ କରାଯିବ ।

ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା "ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ପରିମାଣ" ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ କିମ୍ବା ବିଷୟକୁ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ନେଇଥାଏ କି?

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ 4ଟି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇଥିଲେ: (1) ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିପ୍ରାୟଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ଏବଂ ଅଲଗା ଥିଲା, ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଦୁଇଟି ଅଧିନିୟମ ବୈଧ ଭାବରେ ସହାବସ୍ଥାନ କରିପାରିବ କାରଣ ସେମାନେ ସମାନ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଖଣି ଅଞ୍ଚଳରେ ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କୁ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଏକ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ ସହିତ ଜଡିତ ଥିବାବେଳେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ପରି କୌଣସି ସାମାଜିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଜଡିତ ନୁହେଁ, ବରଂ କେବଳ ଦେଶର ଖଣିଜ ସମ୍ପଦର ବିକାଶ ସହିତ ଜଡିତ । ଦୁଇଟି ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ହାସଲ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏତେ ଭିନ୍ନ ଥିଲା ଯେ ଦୁଇଟି ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କୌଣସି ସାଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ର ନଥିଲା ଏବଂ "ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ସୀମା" ଯାହା କେନ୍ଦ୍ର ଏହାର ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ତେଣୁ ରାଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକୃତ କ୍ଷେତ୍ର ବାହାରେ ଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି କୌଣସି ଜବରଦଖଲ ନଥିବା ହେତୁ ରାଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଳପୂର୍ବକ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିଥିଲା । (2) ଯଦିଓ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ଏହି ଅର୍ଥରେ ସମାନ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିପାରେ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ପରି ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହେବ, ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ସେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବ, ତଥାପି ଏହିପରି ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବିରୋଧ ନଥିଲା, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକୃତ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରୁଥିବା କୌଣସି ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ହୋଇନାହିଁ । (3) କେନ୍ଦ୍ର ତାଲିକାରେ ଥିବା ବିଷୟ 96 ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ତାଲିକାରେ ଥିବା ବିଷୟ 66 ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ବିଧାନ ଅଧୀନରେ "ଶୁଳ୍କ" ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବାର କ୍ଷମତା ଏକ

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ
କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

ସ୍ୱାଧୀନ ମୁଖ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ରାଜ୍ୟ ତାଲିକାର ବିଷୟ 66 ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟର କ୍ଷମତାକୁ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ କରିବାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ, ଯାହାର ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କ୍ଷମତାର ଉତ୍ସ ହେଉଛି ତାଲିକା 1 ର ପ୍ରବେଶ 96 ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସକ୍ଷମ ଭାବରେ ପ୍ରଣୀତ ଶୁଳ୍କ ଦାବି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯଦିଓ ପରବର୍ତ୍ତୀଟି କେନ୍ଦ୍ର ତାଲିକାର ପ୍ରବେଶ 54 ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । (4) କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ପିଛିଲାଭାବେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବ ତାରିଖରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନଥିଲା ଏବଂ 1958 ମସିହା ଜୁନ୍ 1 ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ରାଜ୍ୟକୁ ଅର୍ଜିତ ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରିବ ନାହିଁ, ଯେଉଁ ତାରିଖରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନୀୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ମାମଲାରେ ଯେଉଁ ଦେୟ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଜୁନ୍ 1,1958 ର ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ଉପାର୍ଜିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଦେୟ ଆଦାୟ ତାରିଖ ପରେ ରାଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଅନୁପସ୍ଥିତ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଦାବିଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନୀୟ ହେବ ।

ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେତଲୱାଡ-ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ଖଣିଜ ବିକାଶର ସମଗ୍ର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଛି, ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂସଦ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷଣା କରିଛି ଯେ କେନ୍ଦ୍ରର କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ସମୀଚୀନ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ସେ ଧାରା 18 (1) ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଉପରେ ସବୁଠାରୁ ଦୃଢ ଭାବରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ଯାହା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ "*ଭାରତରେ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିକାଶ*" ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା" ଏବଂ "ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା, ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରୁଥିବା ନିୟମ ତିଆରି କରିପାରିବେ"। ଯଦି ଖଣିଜ ବିକାଶର ସମଗ୍ର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ହାତକୁ ନିଆଯାଏ, ତେବେ ଏଥିରେ ଖଣିଗୁଡ଼ିକରେ ନିୟୋଜିତ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ସୁବିଧା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ଯାହା ଖଣିଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା କିମ୍ବା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ସେ ଯେଉଁ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ, ତାହା ଥିଲା, ଯଦି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 (1) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ କ୍ଷମତା ଅଧୀନରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ଆଦେଶ କରାଯାଇଥିବା ସୁବିଧା ପାଇଁ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିଥାନ୍ତେ ଏବଂ ଯଦି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏହି ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ବ୍ୟୟ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରିଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଏପରି ନିୟମ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ କ୍ଷମତାତୀତ ବୋଲି ଧରାଯିବ କି, ଏବଂ ଏହା ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ଧାରା 13 ଅଧୀନରେ ଯେଉଁ ବିଷୟ ପାଇଁ ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇପାରିବ, ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ସେହି ବିଷୟ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରି ନିଆଯାଏ । ଆମେ ବିଚାର କରୁ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଏହି ନିବେଦନରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଶକ୍ତି ଅଛି, ଏବଂ ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତୃତ ଏବଂ ଯତ୍ନଶୀଳ ଯାଞ୍ଚ ଆବଶ୍ୟକ କରିବ । ତଥାପି, ଆମେ ଏହି

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

ବିଷୟର ବିସ୍ତୃତ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ଆଲୋଚନାର ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଛୁ କାରଣ ଆମେ ବିଚାର କରୁଛୁ ଯେ *ହିଙ୍ଗିର-ରାମପୁର କୋଇଲା କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ*(1) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ଏହା ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି । ସେଠାରେ, ଯେପରି ଏଠାରେ, ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ଦେୟ 'ଦାବିର ବୈଧତା ଉପରେ ବିତର୍କ ହୋଇଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର ସାମ୍ବିଧାନିକ ବୈଧତା ଏବଂ ସେସ୍ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ନିୟମାବଳୀକୁ ବିଭିନ୍ନ ଆଧାରରେ ଏହି ଅଦାଲତରେ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅସିଦ୍ଧ ଥିଲା କାରଣ ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶ) ଅଧିନିୟମ, 1948 (1948ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 53) ଦ୍ୱାରା ଖଣିଜ ବିକାଶର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିସରକୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ନିଆଯାଇଥିଲା । 1948ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ଏକ ପ୍ରାକ୍-ସମ୍ବିଧାନ ଆଇନ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହି ଯୁକ୍ତି ଉଠିଥିଲା ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ "ଲୋକହିତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ସମୀଚୀନ ଥିଲା ଯେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଭାରତ ସରକାର ଅଧିନିୟମ, 1935 ଅଧୀନରେ ସଂଘୀୟ ତାଲିକାର 36ତମ ପ୍ରବେଶକୁ ନିଜ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ନେବା ଉଚିତ", ଯାହା ସମ୍ବିଧାନର ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ପ୍ରଥମ ତାଲିକାର 54ତମ ପ୍ରବେଶ ମଧ୍ୟରେ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ଆଇନ ଦ୍ୱାରା "କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ" ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଘୋଷଣା ସହିତ ସମାନ ଥିଲା ।

ମାମଲାର ଏହି ଦିଗକୁ ନେଇ ରାୟର ଅଂଶକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, 1948ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ସୁବିଧାଜନକ ହେବ, ଯାହା ଆଧାରରେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର ସାମ୍ବିଧାନିକ ବୈଧତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା । 1948 ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 53 ଖଣି ଏବଂ ତୈଳ କ୍ଷେତ୍ରର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏକ ଅଧିନିୟମ ବୋଲି ଦାବି କରେ । ସେହି ଅଧିନିୟମ ଧାରା 2ରେ ଏକ ଘୋଷଣା ରହିଥିଲା, ଯାହା ଆମ ପାଖରେ 1957 ର ବର୍ତ୍ତମାନର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 67 ର ଧାରା 2 ଏବଂ ଏହାକୁ ଏହିପରି ପଢାଯାଏ:

> " ଏତଦ୍ୱାରା ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି ଯେ ଲୋକହିତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ସମୀଚୀନ ଯେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଖଣି ଏବଂ ତୈଳ କ୍ଷେତ୍ରର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଖଣିଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶକୁ ଏହା ପରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ନେବା ଉଚିତ" ।

(1) [1961] 2 S.C.R. 537

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ
କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

ଏହା କେବଳ 14ଟି ଧାରାକୁ ନେଇ ଗଠିତ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଅଧିନିୟମ, ଯେଉଁଥିରୁ ଧାରା 6 କୁ କେବଳ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହାର ଶୀର୍ଷକ ରହିଛି "ଖଣିଜ ବିକାଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିବାର କ୍ଷମତା" ଏବଂ ଏହା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଅଧିସୂଚନା ଜରିଆରେ "ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିକାଶ" ପାଇଁ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିବାର କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।" 1948ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 53ରେ, 1957ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିନିୟମ 67ରେ ହୋଇଥିବା ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା, "ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ" ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ ଏବଂ "ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ" ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଉଲ୍ଲେଖକୁ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏବଂ ତୈଳ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଭାବେ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା 1948ର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିନିୟମଟି ତୈଳ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିଥିବା ବେଳେ, ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ବିକାଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଧିନିୟମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିସରକୁ 1957ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 67 ଅଧୀନରେ ଅଣାଯାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ, 1948ର ଏହି ଅଧିନିୟମର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଥିଲା ଯେତେବେଳେ ଏହା ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପୂର୍ବରୁ 1957ର ଅଧିନିୟମ 67 ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ତୈଳକ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ କରି ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ "ଖଣିଜ ବିକାଶକୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା" ସୁବିଧାଜନକ ଥିଲା, ଯାହା ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାକୁ କ୍ଷମତାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିଥିବାର ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆଧାରର ଆପତ୍ତିରେ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡକର, ନ୍ୟାୟାଳୟ ତରଫରୁ ଏହିପରି ବକ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି:

> " ଏହାର ବୈଧତା (ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଶୁଳ୍କ ଦାବି) ଏବେବି ଆପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କାରଣ ପ୍ରବେଶ 23 ଅଧୀନରେ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତା କେନ୍ଦ୍ରର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ନିୟାମକ ଏବଂ ବିକାଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଲିକା 1 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ଅଛି; ଏବଂ ଏହା ଆମକୁ ପ୍ରବେଶ 1 କୁ ନେଇଥାଏ .... ଦୁଇଟି ପ୍ରବେଶକୁ ଏକାଠି ପଢ଼ିବାର ପ୍ରଭାବ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅଟେ । ପ୍ରବେଶ 23 ଅଧୀନରେ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ଉକ୍ତ ପ୍ରବେଶର ଶେଷ ଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ସୀମାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ଅଟେ ।ଯଦି ସଂସଦ ଏହାର ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷଣା କରିଛି ଯେ ଖଣିଗୁଡ଼ିକର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶ ଜନସ୍ୱାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କେନ୍ଦ୍ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରହିବା ଉଚିତ୍, ତେବେ ଏହିପରି ଘୋଷଣାନାମାକୁ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ଯଦି ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ପାରିତ ହୋଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରବେଶ 54 ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଘୋଷଣା ରହିଛି, ଏବଂ ଯଦି ଉକ୍ତ ଘୋଷଣାଟି ବିବାଦୀୟ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକୃତ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ, ତେବେ ବିବାଦୀୟ ଅଧିନିୟମଟି କ୍ଷମତା ବାହାରେ ରହିବ, ଦୁଇଟି

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

ଆଇନ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବିରୋଧ ହେତୁ ନୁହେଁ ବରଂ ଆଇନ ପାରିତ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର କୌଣସି ଅଧିକାର ନଥିଲା । ପ୍ରବେଶ 23ର ଶେଷ ଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ସୀମାବନ୍ଧନ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତା ଉପରେ ଏକ ସୀମା ଅଟେ । ଏହି ସ୍ଥିତି ବିବାଦରେ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ଅମିନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ ବିବାଦୀୟ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ପୂର୍ବରୁ ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶ) ଅଧିନିୟମ, 1948 (1948 ର LIII) ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇସାରିଛି ଏବଂ ସେ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଘୋଷଣାରେ ବିବାଦୀୟ ଅଧିନିୟମ କ୍ଷମତାତୀତ ଅଟେ.......... ଏହି ଆଇନର ଧାରା 2 ରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁବିଧାଜନକ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିଷୟରେ ଏକ ଘୋଷଣା ରହିଛି । ତାହା ଏହିପରି ପାଠ କରାଯାଏ:"..........'ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟତୀତ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପରେ କୌଣସି ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ଧାରା 5 କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଖଣି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ମଞ୍ଜୁରକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା କୌଣସି ଖଣିଜ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହିପରି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ମଞ୍ଜୁରକୁ ନିଷେଧ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ......... ତେବେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6 କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଖଣିଜ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିକାଶ ପାଇଁ ସରକାରୀ ରାଜପତ୍ରରେ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଧାରା 6 (2) ରେ ଅନେକ ବିଷୟ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ପ୍ରକୃତରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇନାହିଁ; କିନ୍ତୁ, ଆମ ମତ, ଏହା କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଆଣିବ ନାହିଁ । ଯଦି ଏହା ଧରାଯାଏ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରବେଶ 23 ରେ ସୂଚିତ ଘୋଷଣାନାମାରେ ଏହା ଧାରଣ କରିଛି, ତେବେ ଏହି ଘୋଷଣାନାମା ଖଣିଜ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ବୋଲି ଧରିବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ, ଏବଂ ଉକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରଟି ବିବାଦୀୟ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ପୃଥକ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ପ୍ରବେଶ 23 ଯାହା ପ୍ରଦାନ କରେ ତାହା ହେଉଛି ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତା କେନ୍ଦ୍ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ନିୟାମକ ଏବଂ ବିକାଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଲିକା 1 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ଅଛି, ଏବଂ ତାଲିକା 1 ର ପ୍ରବେଶ 54 ସଂସଦରେ ପାରିତ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

ଏକ ଘୋଷଣା ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଯେ ଜନସ୍ୱାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଖଣିଗୁଡ଼ିକର ନିୟାମକ ଏବଂ ବିକାଶ କେନ୍ଦ୍ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରହିବା ଉଚିତ । ତେଣୁ, ଯଦି ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିକାଶ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ପାରିତ ହୋଇଛି, ଏବଂ ଯଦି ଏଥିରେ ଆବଶ୍ୟକ ଘୋଷଣା ଅଛି, ତେବେ ଉକ୍ତ ଘୋଷଣାନାମା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବିଷୟବସ୍ତୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ଅଧିନିୟମ ପାରିତ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ପାଇଁ ଏହା ସକ୍ଷମ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ଘୋଷଣା ଫଳପ୍ରଦ ହେବା ପାଇଁ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କିମ୍ବା ଲାଗୁ ଆଦେଶର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ; କେବଳ ଏଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଛି ଯେ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଘୋଷଣା ଯେ ଖଣିଗୁଡ଼ିକର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିକାଶକୁ କେନ୍ଦ୍ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ନେବା ଜନସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ସମୀଚୀନ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପରୀକ୍ଷା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ବୈଧାନିକ ଘୋଷଣା ଏହି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ କି ନାହିଁ । ଏହି ପରୀକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କଲେ ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ବିବାଦୀୟ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର 1948 ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ LIII ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

କେବଳ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଏହି ଧାର୍ଯ୍ୟ ଶୁଳ୍କର ବୈଧତା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା, ତଥାପି, ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଏକ ସମ୍ବିଧାନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିନିୟମ ହୋଇଥିବାବେଳେ 1948 ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ଏକ ସମ୍ବିଧାନ ପୂର୍ବ ଆଇନ ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରବେଶ 54 ଅନୁଯାୟୀ "ସଂସଦ" ଆବଶ୍ୟକ ଘୋଷଣା କରିନଥିଲା, କିନ୍ତୁ କେବଳ ପୂର୍ବରୁ ବିଦ୍ୟମାନ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା, ଏହା ପ୍ରବେଶ 54 ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ମଧ୍ୟରେ ନୁହେଁ ବୋଲି ଧରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ଯେହେତୁ 1957 ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 67 ରେ ପ୍ରବେଶ 54 ଅନୁଯାୟୀ ସଂଘୀୟ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଘୋଷଣା ରହିଛି ଏବଂ ସେହି ଅଧିନିୟମ ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ବିକାଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ 1948 ର ଅଧିନିୟମ ପରି ସମାନ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ, ଆମେ ବିବେଚନା କରୁ ଯେ 1948 ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 53 ର ପରିସର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ 1957 ର ଅଧିନିୟମ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଭୌତିକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନଥିଲେ ଏହି କୋର୍ଟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ସମାପ୍ତ କରିଥାନ୍ତା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ କୌଣସି ତଥ୍ୟକୁ ସୂଚାଇବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଦୁଇଟି ଅଧିନିୟମ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅଛି । ଏହା ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେଉଁଠି ଅଧିନିୟମ 1948 ର ଧାରା 6 ଟିକସ ଆଦାୟ ପାଇଁ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, 1957 ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ଷମତା ନଥିଲା । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରର ଭୌତିକତା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ କାରଣ ଆମେ ଯାହା ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତିତ ତାହା ହେଉଛି ଏକ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

କରିବାର କ୍ଷମତା ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ, 1957ର ଧାରା 13ରେ ଏହିପରି ସ୍ପଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଧାରା 25 ରୁ ଉପୁଜିଥିବା ପ୍ରଭାବ, ଯାହା ଅବିରାମ ଧାରା ;-

> "25. ଏହି ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ସେଥିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କିମ୍ବା କୌଣସି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଲାଇସେନ୍ସ କିମ୍ବା ଖଣି ଲିଜର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଥିବା କୌଣସି ଭଡ଼ା, ରୟାଲିଟି, ଟିକସ, ଶୁଳ୍କ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଶି, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପରେ ସାଧାରଣ କିମ୍ବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ରାଜସ୍ୱର ବକେୟା ଭଳି ଆଦାୟ କରାଯାଇପାରିବ" ।

ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଶ୍ରୀ ସେତଲୱାଡଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନାରେ ଆମେ ଯଥେଷ୍ଟ ଶକ୍ତି ଦେଖୁଛୁ ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 1957 ର ଧାରା 18 ର ଉପ-ଧାରା (1) ଏବଂ (2)ର ପରିସର ଏବଂ ବିସ୍ତାରରେ ବ୍ୟାପକ ଏବଂ 1948 ଅଧିନିୟମର ଅନୁରୂପ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅପେକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଅଧିକ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 18 (1) କେବଳ ଦେଶର ଖଣିଜ ସମ୍ପଦର ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିକାଶ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ "ପଦକ୍ଷେପ ନେବା" କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଏକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଏବଂ ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ସ୍ୱକାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । ଉପସ୍ଥାପନା ଏହା ଯେ ଏପରିକି ଏହା ଧରିନେବା ଯେ ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କ୍ଷମତାକୁ ଧାରା 13 ସହିତ ମିଳିତ ଭାବରେ ପଢାଯାଏ ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ, ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଆଧାରରେ, ଅର୍ଥାତ୍ "ଖଣି କ୍ଷେତ୍ର" ର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଏହି ଅର୍ଥରେ ଗଠିତ ପାଣ୍ଠିର ଗଠନ ପାଇଁ, ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିବା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହେବ, ତଥାପି ଏପରି କୌଣସି ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିମ୍ବା ଏହିପରି ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ ନାହିଁ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଳବତ୍ତର ରହିବ । ଏହି ଉପସ୍ଥାପନାର ସମର୍ଥନରେ *ଚନ୍ଦ୍ର ଟିକା ରାମଜୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଇତ୍ୟାଦି ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ(1)* ମାମଲାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ବିଶେଷ କରି 432 ତମ ପୃଷ୍ଠାରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଲେଖାଂଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା ।

(1) [1956] S.C.R. 393

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ୍.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

> "ଏପରିକି 1951ର LXV ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18-G ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଆଖୁ ଚିନି ଶିଳ୍ପ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏକ ସାମଗ୍ରୀ କିମ୍ବା ସାମଗ୍ରୀର ବର୍ଗ ଥିଲା ବୋଲି ଧରିନେଲେ, ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେହି ଧାରା ଅଧୀନରେ ନିହିତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି କୌଣସି ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତିକୂଳତାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ କଦାପି ଉଠିପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ, ଯେପରି ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ପ୍ରକୃତରେ କେବଳ ଏକ ସମ୍ଭାବନା ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ନରହି ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତି ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ।କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରା 18-G ଅଧୀନରେ ଏକ ଆଦେଶ ଜାରି ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ । କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏପରି ଏକ ଆଦେଶର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ।

ଆମେ ବିଚାର କରୁଛୁ ଯେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଅଧିନିୟମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ନିବେଦନ ପ୍ରକୃତ ଅଧିନିୟମଗତ ସ୍ଥିତିକୁ ଭୁଲ ବୁଝିବା ଉପରେ ଆଧାରିତ ହେବା ବ୍ୟତୀତ ଶକ୍ତିହୀନ ଅଟେ । ପ୍ରଥମତଃ, *ହିଙ୍ଗୀର-ରାମପୁର କୋଇଲା କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ*(1) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ବ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି । ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି:

> "ଏହି ଘୋଷଣା ଫଳପ୍ରଦ ହେବା ପାଇଁ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କିମ୍ବା ଲାଗୁ ଆଦେଶର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ; କେବଳ ଏଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଛି ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଘୋଷଣା ଯେ ଜନସ୍ୱାର୍ଥରେ ଖଣିଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶର ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ କେନ୍ଦ୍ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ନେବା ସମୀଚୀନ ଥିଲା । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଯାଞ୍ଚ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ବୈଧାନିକ ଘୋଷଣା ଏହି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ କି ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନ ହୋଇଥିବା ବସ୍ତୁ, ତର୍କ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଉଭୟ ବିଧାନସଭାର କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ଅଧିନିୟମ ମୁହାଁମୁହିଁ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସମ୍ବିଧାନ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଆବଶ୍ୟକ ନିହିତାର୍ଥ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ୟ ଉପରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ରହିଛି, ସେତେବେଳେ ପ୍ରତିକୂଳତାର ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ଅନ୍ୟଟିକୁ ଅତିକ୍ରମ କରେ । କିନ୍ତୁ ଦୁଇଟି ଆଇନ ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ହୋଇପାରେ, ଯଦିଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଟିର ଆଜ୍ଞାବହତା ଅନ୍ୟଟିର ଅମାନ୍ୟ ନକରି ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ । ତେବେ, ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିବା ଦୁଇଟି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନର ପରୀକ୍ଷା ହିଁ ପ୍ରତିକୂଳତାର ଏକମାତ୍ର ମାନଦଣ୍ଡ

(1) [1961] 2 S.C.R. 537

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

ନୁହେଁ, କାରଣ ଯଦି ଏକ ଉନ୍ନତ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଥିବା ଏକ ସକ୍ଷମ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଏହାର ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା ସମଗ୍ର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇଥାଏ, ତେବେ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନାର ଅଧିନିୟମ ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ପରେ ପାରିତ ହେବା, ପ୍ରତିକୂଳତାର ଆଧାରରେ ଅତ୍ୟଧିକ ହେବ । ଯେଉଁଠି ଏଭଳି ସ୍ଥିତି ରହିଛି, ସେଠାରେ ଥିବା ଅସଙ୍ଗତିକୁ ଦୁଇଟି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବିସ୍ତୃତ ତୁଳନା ଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ, ବରଂ କେବଳ ଦୁଇଟି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନର ଉପସ୍ଥିତି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଧାରା 18 (1) ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହା ଆମ ପାଇଁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ସଂସଦର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମଗ୍ର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାର ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଏହି ତର୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ଛାଡିବା ନାହିଁ ଯେ ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଅସଙ୍ଗତି ନଥିଲା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ଅଧିକ୍ରମଣ ନଥିଲା ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସମ୍ବିଧାନ ଅଧୀନରେ ବୈଧାନିକ ପ୍ରବେଶର ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ, ପୂର୍ବରୁ ଭାରତ ସରକାର ଅଧିନିୟମ, 1935 ଅନୁଯାୟୀ, ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିବାର କ୍ଷମତା ତିନୋଟି ବୈଧାନିକ ତାଲିକା ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧୀନରେ ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତାର ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ମୁଖ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ କେବଳ ତାଲିକାରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ପ୍ରବେଶରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଉପରେ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନରୁ ପ୍ରବାହିତ ଏକ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଶକ୍ତି ନୁହେଁ । ଏଥିରୁ ଏହା ସ୍ଥାପିତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ କେନ୍ଦ୍ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିପାରିବ, ଏହା ସମାନ ସେବା ପାଇଁ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରୁଥିବା ରାଜ୍ୟ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅବୈଧ କରିବ ନାହିଁ । ଏହି ତର୍କ ପୁଣି ଏକ ଭୁଲ ଧାରଣା ଉପରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିଛି । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ବୈଷୟିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କ୍ଷମତାର ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଅନୁଦାନର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିବା ତିନୋଟି ତାଲିକାରେ ଥିବା ପ୍ରବେଶ ଅଧୀନରେ ଏକ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ଆଦେଶର କ୍ଷମତା ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ଏହା ଏକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ମୁଖ୍ୟ କିମ୍ବା ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନର କ୍ଷମତା ସହିତ ଜଡିତ ଏକ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଶକ୍ତି କି, ଏହା ବିବାଦ ବାହାରେ ଯେ ଏକ ଶୁଳ୍କ ବୈଧ ଭାବରେ ବିଷୟବସ୍ତୁ କିମ୍ବା ଆଇନ ପ୍ରଣୟନର ମୁଖ୍ୟ ଯାହା ସହିତ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରାଯାଏ ତାହା ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟରେ ଅଛି ।ପ୍ରବେଶର ବସ୍ତୁଗତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ହେଲା:*"ଏହି ତାଲିକାରେ ଥିବା ଯେକୌଣସି ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶୁଳ୍କ "*। ତେଣୁ, ଏକ ବୈଧ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ପୂର୍ବ-ଆବଶ୍ୟକତା ଯେ ଏହା "ତାଲିକାରେ ଥିବା ବିଷୟ" ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଟେ । ଯଦି ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷଣା କାରଣରୁ "ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିକାଶ" ର ସମଗ୍ର ବିଷୟକୁ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି, ଏହିପରି ରାଜ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ ଧାରଣ କରିଥିବା କ୍ଷମତାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଛି, ତେବେ ଏହା ଅନୁସରଣ କରିବ ଯେ

ରାଜ୍ୟ ତାଲିକାରେ ଥିବା "ବିଷୟ", ଘୋଷଣାନାମାର ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ରାଜ୍ୟ ତାଲିକାର ପ୍ରବେଶ 23 ର ପରିସର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି । ତେଣୁ, 1957 ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ପରେ, "ତାଲିକାରେ କୌଣସି ବିଷୟ ନାହିଁ" ଯାହା ସହିତ ଏହି ଶୁଳ୍କକୁ ବୈଧ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିପାରିବ ।

ଶେଷରେ, ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ରାଜ୍ୟ ଯେଉଁ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା, ତାହା ଜୁନ୍ 1,1958 ପୂର୍ବରୁ ଉପାର୍ଜିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ପିଛିଲାକାଳୀନ ନ ଥିବାରୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଉପରେ କରାଯାଇଥିବା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଦାବିଗୁଡ଼ିକୁ ବୈଧ କରିବା ପାଇଁ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଧାରା 4 ଖଣି ମାଲିକମାନଙ୍କ ଉପରେ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏକ ଦେୟ ତଲବ କରିଥିଲା । ତ୍ରୈମାସିକ ଉପାର୍ଜିତ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ଆମେ ଏହି ଆବେଦନରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 30,1956 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 31,1958 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛଅଟି ତ୍ରୈମାସିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେୟ ସହିତ ଜଡିତ । ଏହି ବକେୟା ତ୍ରୈମାସିକ ଦେୟ ଦାବି 1 ଅଗଷ୍ଟ, 1960 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ରଦ୍ଦ, ନିରସ୍ତ କିମ୍ବା ବାତିଲ ହେବା ଆଧାରରେ ମଧ୍ୟ, ବାତିଲ କିମ୍ବା ରଦ୍ଦ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଉପାର୍ଜିତ ଶୁଳ୍କର ପୂର୍ବ ବକେୟା ଆଦାୟ କରିବାର ଅଧିକାର ରଦ୍ଦ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

ଏଠାରେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହି ଦୁଇଟି ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାବି ନୋଟିସକୁ ମଧ୍ୟ ଖାରଜ କରି ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପରେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଏହାର ରାୟ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 1952 ମସିହାର ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ 1957 ମସିହାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 67 ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଜୁନ୍ 1,1958 ମସିହା ପୂର୍ବରୁ ରାଜ୍ୟକୁ ଯେଉଁ ଦାୟୀତ୍ୱ ମିଳିଥିଲା, ତାହାକୁ ସମାପ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ କାଳୀନ ନୁହେଁ ଏବଂ କୋର୍ଟ ତଦନୁସାରେ ତାଙ୍କ ଆଦେଶରେ ସଂଶୋଧନ କରିବା ଉଚିତ । ତେବେ ବିଦ୍ୱାନ ନ୍ୟାୟାମୂର୍ତ୍ତି ମାନେ ଦୁଇଟି କାରଣରୁ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ: (1) ସେମାନେ ପୂର୍ବରୁ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ132 ଅଧୀନରେ ଫିଟନେସ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ପ୍ରଦାନ କରିସାରିଥିଲେ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ଆବେଦନ ପତ୍ରରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ଆଧାରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ବକେୟା ଅର୍ଥର ନିରନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆଇନର ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରଧୀନ ଥିଲା । (2) ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ *କେଶବନ ମାଧବ ମେନନ ବନାମ ବମ୍ବେ*

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

ରାଜ୍ୟ(1) ମାମଲାରେ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଆମେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବୁ, ଯେ ଯେତେବେଳେ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 13 ଅନୁଯାୟୀ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଏକ ଅଧିନିୟମକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କିମ୍ବା ଅକାମୀ କରିଦିଆଯାଏ, ସେତେବେଳେ ପୁରୁଣା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଅତୀତ ଏବଂ ବନ୍ଦ କାରବାର ବ୍ୟତୀତ ତିଷ୍ଠିବ ନାହିଁ, ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ଏହିପରି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ଏବେ ଆମେ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବୁ । ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର ଅଧିକ୍ରମଣ ଏକ ରଦ୍ଦଠାରୁ ଅଧିକ କିମ୍ବା କମ୍ ନୁହେଁ । ଯଦି ଏହା ଏହିପରି ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା, ତେବେ ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମ 1897 ର ଧାରା 6 କୁ ଆକର୍ଷିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଧାରା 6 କୁ ଏହିପରି ପାଠ କରାଯାଏ:--

> "6. ଯଦି ଏହି ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭ ପରେ ପ୍ରଣୀତ କୌଣସି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ନିୟମାବଳୀ, ପୂର୍ବରୁ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଏହା ପରେ କରାଯିବାକୁ ଥିବା କୌଣସି ଅଧିନିୟମକୁ ରଦ୍ଦ କରିଥାଏ, ତେବେ ଯଦି କୌଣସି ଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟମାନ ନହୁଏ, ତେବେ ଏହି ରଦ୍ଦ
>
> (a)....................
>
> (b) ଏପରି ନିରସିତ କୌଣସି ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ତଦନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଭୋଗ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟର ପୂର୍ବ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ ନାହିଁ;
>
> (c) ଏପରି ନିରସିତ କୌଣସି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅର୍ଜିତ, ଉପାର୍ଜିତ କିମ୍ବା ଉପାର୍ଜିତ କୌଣସି ଅଧିକାର, ବିଶେଷାଧିକାର, ଦାୟୀତ୍ୱ କିମ୍ବା ଉତ୍ତରଦାୟୀତ୍ୱକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ ନାହିଁ ; କିମ୍ବା
>
> (d)..........................
>
> (e) ଉପରୋକ୍ତ କୌଣସି ଅଧିକାର, ବିଶେଷାଧିକାର, ଦାୟୀତ୍ୱ, ବାଧ୍ୟତା, ଦଣ୍ଡ, ଜବତ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଅନୁସନ୍ଧାନ, ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ପ୍ରତିକାରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ ନାହିଁ ;

(1) [1951] S.C.R. 228.

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

ଏବଂ ଏପରି କୌଣସି ତଦନ୍ତ, ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ପ୍ରତିକାର ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇପାରିବ, ଜାରି ରଖାଯାଇପାରିବ କିମ୍ବା ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରିବ...... ଯେପରିକି ରଦ୍ଦକାରୀ ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ନିୟମାବଳୀ ପାରିତ ହୋଇନାହିଁ" ।

ଏବଂ ଏହି ଧାରାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ତର୍କ ଦୁଇଭାଗ ଥିଲା:(1) ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ବ୍ୟବହୃତ 'ରଦ୍ଦ' ଶବ୍ଦଟି କେବଳ ସ୍ୱଷ୍ଟ ପ୍ରତ୍ୟାହୃତିରେ ସୀମିତ ନଥିଲା, ବରଂ ଏହି ଶବ୍ଦଟି ଯଥେଷ୍ଟ ବ୍ୟାପକ ଥିଲା, ଯାହା ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ପ୍ରତ୍ୟାହୃତ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲା; (2) ବିକଳ୍ପ ଭାବେ ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ 'ରଦ୍ଦ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଧାରା 6 କୁ ସ୍ୱଷ୍ଟ ନିରସନ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ବୋଲି ବୁଝାଯାଉ, ତଥାପି ଧାରା 6 ର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୀତି ସାଧାରଣ ପ୍ରୟୋଗର ଥିଲା ଏବଂ ନିହିତ ରଦ୍ଦ ମାମଲା ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଆକର୍ଷିତ ହେବାକୁ ସକ୍ଷମ ।

ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ, ଦୁଇଟି ବିଷୟ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ଭିତ୍ତିଭୂମିକୁ ସ୍ୱଷ୍ଟ ସୁବିଧାଜନକ ହେବ: (1) ଏହାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତା ଅଧୀନରେ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରଭାବ ଯାହା ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ରାଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ, ଯାହା ଅଧିନିୟମିତ ହେବା ସମୟରେ ସକ୍ଷମ ଏବଂ ବୈଧ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସନ୍ଦେହ ପାଇଁ ମୁକ୍ତ ନଥିଲା । ସଂସଦୀୟ ଅଧିନିୟମ ରାଜ୍ୟ ଆଇନକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରେ ଏବଂ ଏହିପରି ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ରଦ୍ଦକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ (2) ରଦ୍ଦ କରିବାର ଅଧିନିୟମର ପ୍ରଭାବ, ଯଦି ଏହା ଏକ ସଂରକ୍ଷିତ ଅଧୀନରେ ନଥାଏ ଯାହା ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6 ରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲେ ମଧ୍ୟ ବିବାଦର ବିଷୟ ନୁହେଁ । ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଟିଣ୍ଡାଲ, *କେ ବନାମ ଗୁଡୱିନ*(1) ମାମଲାରେ ଏହା କହିଛନ୍ତି:

> "ମୁଁ ଏକ ବିଧାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାର ପ୍ରଭାବକୁ ସଂସଦର ରେକର୍ଡରୁ ଏହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରେ ଯେପରି ଏହା କେବେ ପାରିତ ହୋଇନଥିଲା; ଏବଂ ଏହାକୁ ଏକ ବିଧାନ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଯାହା ସେହି କାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ କଦାପି ବିଦ୍ୟମାନ ନଥିଲା ଯାହା ଏକ ବିଦ୍ୟମାନ ବିଧାନ ଥିବାବେଳେ ଆରମ୍ଭ, ମକଦ୍ଦମା ଚଳାଇବା ଏବଂ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା" ।

(1) [1830], 6 Bing 576 ପୃଷ୍ଠା 582 ରେ

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

ଏହା ସେହି ସମାନ ଧାରଣା ଥିଲା ଯାହା *ଲର୍ଡ ଟେଣ୍ଟର୍ଡେନ୍ ସୁରଟିଜ୍ ବନାମ ଏଲିସନ୍*[1]) ମାମଲାରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥିଲା:

> "ଏହା ଦୀର୍ଘ ଦିନରୁ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ସଂସଦର ଏକ ଅଧିନିୟମ ରଦ୍ଦ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ଏହାକୁ (ଅତୀତର ଏବଂ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିବା କାରବାର ବ୍ୟତୀତ) ବିବେଚନା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯେପରିକି ଏହାର କେବେ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ନଥିଲା ।"

ଏହା ଆଇନକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥିଲା ଯେପରି ଏହା ୟୁ. କେ. ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅଧିନିୟମ,1890 ପୂର୍ବରୁ ଥିଲା ଯାହା ଧାରା 38 (2) ଦ୍ୱାରା ଭାରତୀୟ ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମ, 1897 ର ଧାରା 6 ରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଥିବା ପ୍ରକାରର ସଂରକ୍ଷିତ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛି ଯାହା ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଉଦ୍ଧୃତ କରିଛୁ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେତଲୱାଡଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସରଳ ଥିଲା । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 6 ଏହାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ କେବଳ ସ୍ପଷ୍ଟ ନିରସନ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ । ଏଠାରେ ଆମ ପାଖରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରତ୍ୟାହୃତିର ମାମଲା ନାହିଁ, ବରଂ ସମ୍ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚତର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଏକ ରାଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାର ମାମଲା ରହିଛି । ତେଣୁ, ଏହା କେବଳ ରାଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଅନ୍ତର୍ଧାନ କିମ୍ବା ରହିତ ହେବ କିମ୍ବା ସର୍ବୋପରି ଏକ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ରଦ୍ଦ ହେବାର ମାମଲା ହେବ । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ପୂର୍ବରୁ ସୂଚିତ *କେଶବନ ମାଧବ ମେନନ ବନାମ ବମ୍ବେ ରାଜ୍ୟ*[2] ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ମିଳୁଥିବା କେତେକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପ୍ରତି ଆମ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ । ଭାରତୀୟ ପ୍ରେସ୍ (ଜରୁରୀକାଳୀନ କ୍ଷମତା) ଅଧିନିୟମ, 1931 ର ଉଲ୍ଲଂଘନ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମାର ବୈଧତାକୁ ନେଇ କୋର୍ଟ ସେଠାରେ ଚିନ୍ତିତ ଥିଲେ । ସମ୍ବିଧାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ଅପରାଧ ସଂଘଟିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଜାନୁଆରୀ 26,1950 ପରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା । ଯେଉଁ ଆଇନ ଏହି ଅପରାଧ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା, ତାହା ସମ୍ବିଧାନର III ଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିବା ମୌଳିକ ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ସହିତ ଅସଙ୍ଗତ ବୋଲି ଧାରା 13 ସହିତ ପଢାଯାଇଥିବା ଧାରା 19 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ ଅସିଦ୍ଧ ବୋଲି ଧରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଯେଉଁ ବିଷୟ ଉପରେ ବିତର୍କ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଥିଲା ଆଇନଟି ଅସିଦ୍ଧ ହେବା ପରେ ମକଦ୍ଦମା ଜାରି ରଖାଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ । ନ୍ୟାୟାଳୟର ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ସମ୍ବିଧାନ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ସମ୍ବିଧାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା

(1) [1829] 9 B. & C. 750 ପୃଷ୍ଠା 752 ରେ

(2) [1951] S.C.R. 228

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ
କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଥିବା ସମ୍ବିଧାନ-ପୂର୍ବ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବୈଧତା ଉପରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 13 (1) ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ନାହିଁ, କାରଣ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବୈଧତା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛି ବୋଲି କହିବା ଫଳତଃ ସମ୍ବିଧାନକୁ ପିଛିଲାକାଳୀନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିବ । ତେଣୁ ସେମାନେ ବିଚାର କଲେ ଯେ ଅଭିଯୋଗ ଜାରି ରଖିବା ଉପରେ କୌଣସି ଆଇନଗତ ଆପତ୍ତି ନାହିଁ । ସଂରକ୍ଷିତ ଖଣ୍ଡର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଏକ ରଦ୍ଦକାରୀ ବିଧାନର ଆଇନଗତ ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ଭାରତରେ କ୍ରମାଗତ ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଇତିହାସ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପରେ, ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତା ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ମତ ରଖିଥିବା ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଜେ ଫଜଲ୍ ଅଲି କହିଛନ୍ତି:

> "ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତ ତଥା ଇଂଲଣ୍ଡରେ ସ୍ଥିତି ହେଉଛି ଯେ ଏକ ରଦ୍ଦକରଣର ତୀବ୍ର ପ୍ରଭାବ ନାହିଁ ଯାହା ଇଂଲଣ୍ଡରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ଏହି ଦେଶରେ ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାରଣ ହେଉଛି ଯେ ସେହି ପ୍ରଭାବକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ପାଇଁ ସେହି ଆଇନଗୁଡ଼ିକରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ, ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାଧାରଣ ଧାରା ଅଧିନିୟମର ଭାଷା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତିପାଦିତ ନୀତି (*କେ ବନାମ ଗୁଡ୍ଡିନ୍*[1] *ଏବଂ ସୁରଟୀଜ ବନାମ ଏଲିସନ୍*[2]) କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିବ । ବିଦ୍ୱାନ ଆଟର୍ଣ୍ଣି ଜେନେରାଲଙ୍କୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ସେହି ଅଧିନିୟମ 6 ଲାଗୁ ହେବ କି ନାହିଁ ତାହା ସନ୍ଦେହପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ନିହିତାର୍ଥ ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ କରାଯାଏ, ଏବଂ ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ବିଧାନର ସମାପ୍ତି ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ବିଧାନ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୁସ୍ତକରେ କୁହାଯାଇଛି, କାରଣ ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମ 6 ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅଧିନିୟମ 38 (2) ର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ଅଧିନିୟମ ରଦ୍ଦ କରାଯାଏ ।

ଶ୍ରୀ ସେତଲୱାଡ କହିଥିଲେ ଯେ ଏହା ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଥିଲା । ତେବେ, ଏକ ଭିନ୍ନମତାବଲମ୍ବୀ ରାୟର ଆଧାର ହେବା ବ୍ୟତୀତ, ଏହି ଉପସ୍ଥାପନା ସହିତ ସହମତ ହେବାକୁ ଆମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାହୁଁ । ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିପାରିବା ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ କେତେକ ମାମଲାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନହୋଇଥିବା ବସ୍ତୁ ନିହିତ ରଦ୍ଦକରଣର ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠିଛି କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ଖୋଲା ରଖାଯାଇଛି [ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, *ଟ୍ରଷ୍ଟ ମାଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସିଆଲକୋଟି ବ୍ରାଡାରୀ ବନାମ ଅମୃତସର ଇମ୍ପ୍ରୁଭମେଣ୍ଟ ଟ୍ରଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*[3]) ମାମଲାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାୟ ଦେଖନ୍ତୁ।] ପ୍ରଶ୍ନଟି ହେଉଛି ନିଷ୍ପତି ନହୋଇଥିବା ବସ୍ତୁ ଏବଂ ନୀତିଗତ ଭାବେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

(1) [1830] 6 Bing. 576
(2) [1819] 9 B. & C. 750
(3) [1963] 1 S.C.R. 242

1963

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ଏମ.ଏ. ଟୁଲୋଚ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର

ଆମେ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ବିଧାନର ସମାପ୍ତି ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ ହେବାର ପ୍ରଭାବ ମଧ୍ୟରେ ନୀତିଗତ ଭାବରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅଛି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଲୋଚନା ଏକ ବିଧାନର ରଦ୍ଦ ମାମଲା ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ଅଛି ଯାହା ରଦ୍ଦ ହେବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଳବତ୍ତର ରହିଛି । ବିଚାର କରିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଆଇନର ଧାରା 6 ରେ 'ରଦ୍ଦ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ-ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ରଦ୍ଦ ମାମଲା ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ କି କିମ୍ବା ଉକ୍ତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ନିହିତ ରଦ୍ଦ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବିସ୍ତାର ଅଟେ କି ନାହିଁ । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ *କ୍ରେଜଙ୍କ ଅନ୍ ଷ୍ଟାଚ୍ୟୁଟ୍ ଲ '*, ପଞ୍ଚମ ସଂସ୍କରଣର ପୃଷ୍ଠା 323 ଏବଂ 324 ରେ ଏକ ଲେଖାଂଶ ଅଛି ଯାହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଇଂରାଜୀ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅଧିନିୟମ ଅନୁରୂପ ଧାରା 38 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ପଷ୍ଟ ନିରସନ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ଥିଲା । ପୃଷ୍ଠା 323 ରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି:

> " 1890 ମସିହାରେ କିମ୍ବା ତା 'ପରଠାରୁ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଅଧିନିୟମଗୁଡ଼ିକରେ କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂରକ୍ଷଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ରଦ୍ଦକରଣର ସମସ୍ତ ମାମଲାରେ ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ ହୋଇଥାଏ, ଯଦି ରଦ୍ଦକରଣ ଅଧିନିୟମରେ ଏକ ବିପରୀତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ"

ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପୃଷ୍ଠାରେ:

> " 1889 ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ଅଧିନିୟମରେ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରଭାବର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସନ୍ନିବେଶ କରିବା ସାଧାରଣ ଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସ୍ପଷ୍ଟ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅଧିନିୟମର ପରିଣାମ ହେଉଛି ଏକ ସାଧାରଣ ନିୟମ ପରିଣତ କରିବା ଯାହା ଏକ ସାଧାରଣ ବୈଧାନିକ ରୂପ ଥିଲା, ଏବଂ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ମାଣ ନିୟମ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ରଦ୍ଦ ହେବାର ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ଏକ ସାଧାରଣ ବୈଧାନିକ ଅନୁମାନକୁ ବଦଳାଇବା" ।

ତେବେ, ଇଂଲଣ୍ଡରେ କିମ୍ବା ଆମେ ଯେତେଦୂର ନିଶ୍ଚିତ କରିପାରିଛୁ, ଆମେରିକାରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ଆମେ, ନଜିର ଦ୍ୱାରା ଅନିୟନ୍ତ୍ରିତ, ଧାରା 6 ରେ ସଂରକ୍ଷିତ ଧାରା କେଉଁ ନୀତି ଉପରେ ଆଧାରିତ ତାହା ଆମକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୀତି ହେଉଛି ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧିନିୟମ ଯାହା ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଆଇନକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରେ କିମ୍ବା ଆଇନର ପୂର୍ବ ଅବସ୍ଥାକୁ ସମାପ୍ତ କରେ, ଯଦି ଆଇନର ପୂର୍ବ ଅବସ୍ଥାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ କରିବା ପାଇଁ ପରିକଳ୍ପିତ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିନିୟମରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସଙ୍କେତର ପ୍ରକାଶ କିମ୍ବା ନିହିତ ନ ଥାଏ, ତେବେ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅର୍ଜିତ ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱକୁ ଜାରି ରଖିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରାଯାଏ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଶ୍ନଟି ହେଉଛି, ସେହି ନୀତିର ପ୍ରୟୋଗ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୀମିତ ରହିପାରିବ କି

ନାହିଁ, ଯେଉଁଠି ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଆଇନକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକାରର ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ପ୍ରତ୍ୟାହୃତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମତବାଦ ହେଉଛି ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିନିୟମକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଶବ୍ଦରେ କହିବାର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଯେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦ କିମ୍ବା ଚିଠା ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଗଠନ ବ୍ୟବହାର କରି ପୂର୍ବ ଅଧିନିୟମକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ଯଦି ପୂର୍ବ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏପରି ବ୍ୟାପକତାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ, ତେବେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନରେ 'ରଦ୍ଦ' ଶବ୍ଦର ଅନୁପସ୍ଥିତି ସତ୍ତ୍ୱେ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନରେ ଏକ ରଦ୍ଦକରଣ ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ, ଯଦି ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନର ସ୍ଥାନଚ୍ୟୁତ କରିବାର ବିଧାନ ଅଭିପ୍ରାୟ ହେଉଛି ସେହି ଆଧାର ଯାହା ଉପରେ ନିହିତ ରଦ୍ଦ କରିବାର ମତବାଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି, ତେବେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନକୁ ଦାୟୀ କରିବାରେ କୌଣସି ଅସଙ୍ଗତି ହୋଇପାରେ କି ସେହି ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯାହା ଧାରା 6 ଅନୁମାନ କରେ ଯେଉଁଠାରେ 'ରଦ୍ଦ' ଶବ୍ଦଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି । ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସଂପୃକ୍ତ, ଏହା ଆଇନର ମୂଳ ନୀତି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଯେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଏକ ଅନୁମତି ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ କିମ୍ବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ ଯାହା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ ନିହିତ, କାରଣ ଏହା କେବଳ ସେହି ରୂପ ଯାହା ଦୁଇଟି ମାମଲାରେ ଭିନ୍ନ ଅଟେ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କିମ୍ବା ସାରମର୍ମରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ । ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଧିନିୟମ ବିଷୟରେ କୌଣସି ସନ୍ଦର୍ଭ ବିନା, ବିରୋଧି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା ଏକ ରଦ୍ଦ ଅଣାଯାଇପାରେ, କାରଣ ଥରେ ଏକ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନର କ୍ଷମତା ଉପସ୍ଥାପିତ ହେବା ପରେ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଅନୁମାନାତ୍ମକ ଭାବରେ କିମ୍ବା ବିରୋଧି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଏ କି ନାହିଁ ତାହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ । ଯଦି ଏହା ହେଉଛି ସେହି ଆଧାର ଯାହା ଉପରେ ପ୍ରତ୍ୟାହୃତ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନିରସନ ଅଣାଯାଏ, ତେବେ ଏହା ଆମ ପାଇଁ ଉଭୟ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ତଥା ସେହି ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ଦେଖାଯାଏ ଯାହା ଉପରେ ପ୍ରତ୍ୟାହୃତ ହେବାର ନିୟମ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଯାହା ଆବଶ୍ୟକ ନିହିତାର୍ଥ ଦ୍ୱାରା ଏକ ନିରସନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ଯାହା ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ରଦ୍ଦ ମାମଲାରେ ଯୋଗ ଦେବ । ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ଉଚ୍ଛେଦକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଉପରେ ଆରୋପ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ତାହା ଆମ ମନରେ, ସ୍ଥାପିତ ସଂରକ୍ଷଣ ଘଟଣାକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବ କାରଣ ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମ ଧାରା 6 ରେ ସନ୍ନିବେଶିତ ନିର୍ମାଣ ନିୟମ ହେଉଛି, କହିବାକୁ ଗଲେ, ମୌଳିକ ଅନୁମାନ ଯାହା ଉପରେ ଆଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । ଯଦି 1957ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 67ର ପ୍ରଭାବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥିତି ହୋଇଥାଆନ୍ତା, କାରଣ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଯାହା 1958 ମସିହା ଜୁନ୍ 1 ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ଦାବି ନୋଟିସର ବିଷୟ ଥିଲା, ତା 'ହେଲେ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ ଏହି

ନୋଟିସଗୁଡ଼ିକ ବୈଧ ଥିଲା ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଆଧାରରେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହା ଅଧୀନରେ ବକେୟା ଅର୍ଥ ଆଦାୟ କରାଯାଇପାରିବ ।

ତେଣୁ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ଏବଂ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଅବେଦନଗୁଡିକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା । ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି, ଆମେ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ଦେଉ ନାହୁଁ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ଶ୍ରୀ ଜଟାଧାରୀ ସେଠୀ
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ), ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ